

Maria Joczowa

"Charakteryzacja językowa postaci w powieści polskiej w latach 1800-1831", Halina Cieślakowa, Gdańsk 1969 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 13/39, 115

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

/I/ CIEŚLAKOWA Halina: Charakteryzacja językowa postaci w powieści polskiej w latach 1800-1831. Gdańskie Towarzystwo Naukowe. Wydział Nauk Społecznych i Humanistycznych. Seria monografii. Nr 30. Gdańsk 1969 s. 196.

Analiza techniki stylizacyjnej wypowiedzi postaci w powieści polskiej początków XIX w., uwzględniająca charakterystykę bohatera. Propozycja klasyfikacji stwierdzonych faktów charakteryzacji językowej według kryteriów przynależności bohatera powieści do określonej epoki historycznej, do odrębnej społeczności narodowej lub plemiennej, wreszcie do zróżnicowanego społecznie, obyczajowo i kulturalnie środowiska, oraz według odrębnie potraktowanej indywidualizacji językowej postaci. W polskiej powieści przedromantycznej omawiane zabiegi stylizacyjne znajdują się w stadium zaczątkowym, jednak późniejszy rozwój powieści został w dużym stopniu zdeterminowany przez osiągnięcia tego okresu.

Streszczenia rosyjskie i angielskie, wykaz źródeł i ważniejszych opracowań, indeks nazwisk.

BP/39

M.J.

/I/ OPAKCI Ireneusz, ZGORZELSKI Czesław: Ballada. Pod red. M.R.Mayenowej i Z.Kopczyńskiej. Oss.Wrocław-Warszawa-Kraków 1970. IBL PAŃ. Poetyka.Zarys encyklopedyczny. S. 180, zł 35,-

Studium monograficzne z zakresu genologii, poświęcone historii i teorii polskiej ballady artystycznej/ballada ludowa uznana została przez autorów za gatunek odrębny, wymagający osobnego opisu/. W myśl wcześniejszych ustaleń Klei-nera, autorzy studium związali opis teoretyczny ballady z wyjaśnieniem roli czynników epickich, lirycznych i dramatycznych w jej strukturze, którą zwykle określa się mianem "struktury z pogranicza rodzajów".Ponieważ wyodrębnienie ballady z kontekstu innych gatunków literackich jest sprawą niezmiernie trudną, celem głównym pracy stało się nie tyle wskazanie granic ballady, ile raczej "pola ballady", wyraźnych miejsc manifestacji balladowej.Opis historyczny ballady jest opisem jej ewolucji w dziejach poezji polskiej /od dumy do ballady leśmianowskiej/, ukazaniem, jak w poszczególnych okresach literackich/romantycznym i poromantycznych/, wyzyskiwano możliwości tkwiące w obszarze "pola balladowego".

BP/39

E.Sz.